

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ НОМИДАН
ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ**

Олтиариқ тумани 2022 йил 20 декабрь 4-1505-2201/2760-сонли иш

Риштон туманлараро иқтисодий суди судьяси У.Х.Эргашев раислигида, судья ёрдамчиси А.Қ.Ҳакимовнинг суд мажлиси котиблигида, аризачи вакили Л.М.Давронов(ишончнома асосида)нинг иштирокида, аризачи [REDACTED] инспекциясининг жавобгар [REDACTED] корхонасининг банклардаги ҳисобварақлари бўйича операцияларини тўхтатиб туриш тўғрисидаги аризаси бўйича ишни, [REDACTED] солиқ инспекцияси биносида очик сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И :

"Muxammad aziz savdo textil" оилавий корхонаси(бундан буён матнда жавобгар деб юритилади) Олтиариқ тумани Давлат солиқ инспекциясидан (бундан буён матнда аризачи деб юритилади) солиқ тўловчи сифатида рўйхатдан ўтган.

Жавобгар томонидан Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси (бундан буён матнда Солиқ кодекси деб юритилади) 273-моддасининг солиқ тўловчилар, агар ушбу бобда бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, солиқ ҳисоботини ўзлари солиқ ҳисобида турган жойдаги солиқ органларига ўтган солиқ давридан кейинги ойнинг йигирманчи кунидан кечиктирилмаган муддатда тақдим этишлари шартлиги белгиланган бўлсада, жавобгарнинг солиқ ҳисоботи аризачига тақдим этилмаган.

Шу сабабли аризачи Солиқ кодексининг 111-моддасининг биринчи ва иккинчи қисмларига мувофиқ судга ариза билан мурожаат қилиб, жавобгарнинг банклардаги ҳисобварақлари бўйича операцияларини ўн кундан кўп муддатга тўхтатиб қўйишни сўраган.

Суд мажлисида аризачи вакили тушунтириш бериб, судга ариза киритилганидан сўнг жавобгар томонидан суд кунига қадар солиқ органига 2022 йил сентябрь ойи учун айланмадан олинмаган солиқ бўйича солиқ ҳисоботини тақдим этилганлиги ҳақида маълумотнома тақдим қилиб, аризани қонуний ҳал этишни сўради.

Суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли равишда хабардор қилинган бўлса-да, жавобгар суд мажлисида ўз вакили иштирокини таъминламади.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 220-моддасига асосан суд ишда иштирок этувчи шахсларни суд мажлисининг

вакти ва жойи тўғрисида ушбу Кодексда белгиланган тартибда хабардор қилади. Бунда суд аризачининг зиммасига жавобгарни суд мажлисининг вакти ва жойи тўғрисида хабардор қилиш мажбуриятини юклашга ҳақли. Суд мажлисининг вакти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган мазкур шахсларнинг келмаганлиги, агар суд уларнинг келишини мажбурий деб топмаган бўлса, ишни кўриб чиқиш учун тўсқинлик қилмайди.

Ушбу ҳолатда суд ишни жавобгар вакилининг иштирокисиз кўриб чиқишни лозим топди.

Суд аризачи вакилининг тушунтиришларини тинглаб, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга кўра аризани қаноатлантиришни рад қилишни лозим топади.

Ишдаги ҳужжатлардан кўринишича, жавобгар томонидан 2022 йилнинг апрель ойи учун айланмадан олинадиган солиқ бўйича солиқ ҳисоботини давлат солиқ хизмати органларига тақдим этилиши лозим бўлсада, тақдим этилмаган. Бу ҳолат аризага илова этилган ишдаги мавжуд ҳужжатлар билан ҳам ўз тасдиғини топган.

Ваҳоланки, Солиқ кодекси (бундан буён матнда СК деб юритилади)нинг 273-моддасининг 4-қисмига асосан солиқ тўловчилар, агар ушбу бобда бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, солиқ ҳисоботини ўзлари солиқ ҳисобида турган жойдаги солиқ органларига ўтган солиқ давридан кейинги ойнинг йигирманчи кунидан кечиктирилмаган муддатда тақдим этишлари шарт.

СКнинг 111-моддасининг биринчи қисмига мувофиқ, солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг раҳбари (раҳбар ўринбосари) томонидан ўн кундан кўп бўлмаган муддатга қабул қилиниши мумкин. Солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банкдаги ҳисобварақлари бўйича операцияларни ўн кундан кўп муддатга тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор солиқ органининг илтимосномасига асосан суд томонидан қабул қилиниши мумкин. Бунда солиқ тўловчининг (солиқ агентининг) банк ҳисобварақлари бўйича операциялари суд томонидан қарор қабул қилингунга қадар тўхтатиб турилади.

СКнинг 82-моддасига асосан солиқ ҳисоботи солиқ тўловчи ҳисобга олинган жойдаги солиқ органига белгиланган шаклда қоғоз ёки электрон шаклда ушбу Кодексга мувофиқ солиқ ҳисоботига илова қилиниши лозим бўлган ҳужжатлар билан бирга тақдим этилади. Солиқ тўловчи ушбу Кодексга мувофиқ солиқ ҳисоботига илова қилиниши лозим бўлган ҳужжатларни электрон шаклда тақдим этишга ҳақли. Юридик шахс бўлган солиқ тўловчилар ва якка тартибдаги тадбиркорлар солиқ ҳисоботини ўзи ҳисобга олинган жойдаги солиқ органига белгиланган шакллар бўйича электрон ҳужжат тарзида тақдим этади.

Суд жавобгар томонидан 2022 йил сентябрь ойи учун айланмадан олинадиган солиқ бўйича солиқ ҳисоботини белгиланган тартибда солиқ органига топширилмаганлигини, солиқ органи томонидан юборилган хабарномалар жавобсиз қолдирилганлигини инобатга олиб аризачининг ариза талабини асосли деб ҳисоблайди. Бироқ, аризачи томонидан судга ариза тақдим этилганидан сўнг жавобгар томонидан аризачига 2022 йил сентябрь ойи учун айланмадан олинадиган солиқ бўйича солиқ ҳисоботи тақдим этилганлиги,

тарафлар ўртасида низо баратараф этилганлигини инобатга олиб аризани рад қилиш лозим бўлади.

Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 6 январдаги “Давлат божи тўғрисида”ги ЎРҚ-600-сонли Қонунининг 9-моддаси 12-бандига асосан аризачи ва жавобгар ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш тўғрисидаги ишларда давлат божини тўлашдан озод қилинган.

Қайд этилганларга асосан суд аризачининг ариза талабини қаноатлантиришни рад этишни, ишни кўриб чиқиш билан боғлиқ суд ҳаражатларини тақсимлаш масаласини ўрганиб чиқиб, давлат божи ундирилмасликни лозим топади.

Юқоридаги баён этилган ҳолатларга кўра Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 176-179, 215-222-моддаларини қўллаб, суд

Қ А Р О Р Қ И Л Д И :

қаноатлантириш рад қилинсин.

Мазкур ҳал қилув қарори устидан ўн кунлик муддатда апелляция тартибида шикоят қилиш мумкин.

Раислик қилувчи

У.Х.Эргашев

